

هر گونه جپی برداری، فروش و استفاده آنلاین از این جزوه ممنوع می باشد
و در صورت مشاهده مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت
تمامی حقوق این جزوه متعلق به موسسه آموزشی تالیفی ارشدان می باشد
www.arshadan.com

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد علوم و تحقیقات تهران

دانشکده حقوق

اصول حاکم در حقوق جزای اسلام

استاد: دکتر هاشم هاشم زاده هریسی

اصول حاکم در حقوق جزای اسلام

خلاصه جزوه دکتر هاشم زاده (طراح سوال مقطع دکتری دانشگاه آزاد حقوق کیفری و جزا)

فهرست اول عناوین

اصول حاکم در حقوق جزای اسلام

مقدمه: چند مساله کلی در مورد حقوق جزا

1- اصل قانونی بودن جرم و مجازات.

2- اصل عدم عطف بماسبق.

3- اصل مسئولیت شخصی یا شخصی بودن مسئولیت.

4- اصل عقل.

5- اصل بلوغ (دو اصل عقل و بلوغ را می توان تکلیف نیز نامید).

6- اصل اضطرار.

7- اصل عدم اکراه.

- 8- اصل عدم اجبار (دو اصل عدم اکراه و عدم اجبار را می توان اصل اختیار نیز نامید).
- 9- اصل توان، قدرت و استطاعت.
- 10- اصل علمی بودن مجازات و یا اصل عدم شبهه.
- 11- اصل عدالت.
- 12- اصل مساوات.
- 13- اصل تماثل، سنخیت و همسانی میان جرم و مجازات.
- 14- اصل تناسب و تعادل میان جرم و مجازات و قرارها.
- 15- اصل صحّت.
- 16- اصل برائت.
- 17- اصل تبرئه یا قاعده درأ.
- 18- اصل عفو و یا اصل تقدم عفو بر عقوبت.
- 19- اصل تقدم حقوق الناس بر حقوق الله.
- 20- اصل مضیق بودن تفسیر قانون.
- 21- اصل عبرت، اصلاح و تربیت در قوانین کیفری.
- 22- اصل قطعیت و قاطعیت حکم بعد از صدور رأی و طی فرآیند قانونی.

فهرست دوم عناوین

اصول حاکم در حقوق جزای اسلام

مقدمه

- 1- جرم و مجازات، قانونی است.
- 2- قانون، عطف بماسبق نمی شود.
- 3- پاسخگویی و مجازات، تابع مسئولیت شخصی است.
- 4- عقل شرط تکلیف و مسئولیت است.
- 5- بلوغ شرط تکلیف و مسئولیت است.
- 6- اضطرار، مسقط تکلیف و مجازات است.
- 7- اختیار، شرط مسئولیت و اکراه سالب آن است.
- 8- اختیار، شرط مسئولیت و اجبار سالب آن است.
- 9- در تکلیف و مسئولیت توان و استطاعت شرط است.
- 10- جهل به موضوع یا حکم، رادع مجازات است.
- 11- عدالت، ملاک و مبنای قضا، دادرسی و صدور حکم و شرط نفوذ حکم است (اصل عدالت).
- 12- همگان در برابر قانون و در پاداش و کیفر مساوی و برابرند (اصل مساوات).

- 13- بین جرم و مجازات، و قرارها، تماثل، همسانی سنخیت باید حاکم باشد.
- 14- بین جرم و مجازات تناسب و تعادل باید جاری باشد.
- 15- فعل مسلم بر صحّت حمل می شود تا دلیل قطعی بر عدم صحت آن اقامه گردد(اصل صحّت).
- 16- انسان ها از تکلیف، مسئولیت و مجازات معاف و مبرا هستند تا دلیل قطعی بر مجرمیت و مسئولیت او ارائه شود(اصل براءت).
- 17- کوچکترین شک و شبهه، رادع مجازات است.
- 18- در دوران امر بین عفو و عقوبت، عفو بر عقوبت مقدم است.
- 19- در تزام امر بین حقوق الناس و حقوق الله، حقوق الناس از اولویت و تقدم برخوردار است.
- 20- مفاهیم کلی و عناوین کشدار در قوانین مخصوصا قوانین کشوری باید مضیق تفسیر شود.
- 21- قوانین کیفری با هدف، عبرت، اصلاح و پیشگیری، تنظیم، تقنین و اجرا می شود.
- 22- حکم بعد از ثبوت قطعی و صدور رای و سیر فرآیند قانونی به قطعیت می رسد و باید با قاطعیّت، بدون اغماض، بدون تبعیض و بدون تاخیر اجرا گردد.

۰۲۱۴۴۶۹۶۶۳۲

۰۹۱۹۷۵۷۴۵۹۵